

ה"ת 4158/04/17 - חגי בן מיכאל נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 4158-04-17 בן מיכאל נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 115074/2016

בפני	כבוד השופטת קרן מילר
מבקש	חגי בן מיכאל
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

ב"כ המבקש עו"ד מיכאל עירוני

ב"כ המשיבה רס"ב משולם אהרון

החלטה

1. המשיב הינו אחד החשודים המרכזיים במסגרת פרשה רחבת היקף במסגרתה נחקרים חשדות לארגון הימורים בלתי חוקיים, השמטת הכנסות והלבנת הון בהיקפים של עשרות מיליוני שקלים.
2. בפניי בקשה להחזרת רכוש שנתפס מידי המבקש במסגרת החקירה.
3. כבר עמדתי בהחלטות רבות אחרות במסגרת הפרשה (ראו למשל ה"ת (שלום י-ם) 23652-03-17 **גרסון נ' מדינת ישראל** (26.3.2017); מ"י (שלום י-ם) 3-03-17 **דיין נ' מדינת ישראל** (29.3.2017)) על האפשרות הקבועה בסעיף 21(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 לחלט רכוש בשווי הרכוש הקשור בעבירה, גם אם לרכוש המחולט עצמו אין קשר לביצוע העבירה. על מנת שתהיה אפשרות חילוט אפקטיבית בסופו של ההליך אם יורשע החשוד, נוצר הצורך בתפיסת רכוש וחילוטו הזמני.
4. בבש"פ 1359/17 **מדינת ישראל נ' ברוך** (15.3.2017) נקבע כי בשלב הזמני טרם הגשת כתב אישום יכולה המשטרה לפעול לחילוט זמני של רכוש בשווי בהתאם למסלול המותווה בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969. בבש"פ 8353/09 **מגאלניק נ' מדינת ישראל** (26.11.2009) נקבע כי הרף הראייתי לתפיסה טרם הגשת כתב אישום הוא של יסוד סביר להניח כי נעברה עבירה.
5. כן הדגשתי כי בעבירות מסוג זה המאבק המרכזי של גורמי האכיפה הוא בהיבט הכלכלי. וכך נאמר על ידי כב' השופטת ארבל בבש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון** (31.10.2007):

"חוק איסור הלבנת הון נחקק מתוך מטרה ליתן מענה לפניה המשתנים של הפשיעה בישראל, כאשר לצד אותן עבירות "קלאסיות" שידענו קרמו עור וגידים מערכות מאורגנות ומתוחכמות של קבוצות פשיעה בעלות מבנה היררכי מאורגן ושיטתי, המנהלות פעילות עבריינית מורכבת, מתוחכמת וענפה, לעיתים חובקת עולם, בתחומי הזנות והסחר בבני אדם, סחר בסמים ונשק, מרמה וזיוף, הימורים ועוד.

רשויות האכיפה בישראל נוטלות חלק בשנים האחרונות במערכה עולמית ששמה לה למטרה את התופעה של הלבנת הון, שכן כאמור, פעילות זו נקשרת לפעילות עבריינית בתחומים שונים. הלבנת הון הינה פעילות שיש בה כדי לגרום נזק רב-מימדי לכלכלת המדינה, לביטחונה, לחוסנה של החברה ואף לאושיות השלטון, באשר הניסיון מלמד כי יש מקרים בהם עבריינים אלה תרים אחר הדרך אל רשויות השלטון באופן שיקל על ביצוע העבירות (וראו גם: יאיר דגן **המדריך למניעת הלבנת הון ומימון טרור** 95 - 97 (2006)).

משהתגבשה ההכרה בדבר היקפה של תופעת הלבנת הון התחוויר כי על מנת להילחם ביעילות בתופעה זו לא די היה בחקיקה הקיימת. חוק איסור הלבנת הון (ועמו חוק מאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג - 2003) נועד ליתן בידי רשויות האכיפה כלי משופר למאבק בתופעות עברייניות אלה. חוק איסור הלבנת הון סימן את התשתית הכלכלית של התארגנויות עברייניות כ"בטן הרכה" או כנקודת התורפה של פעילותן. פעילות זו מתאפיינת בכך שמן הצד האחד הנעתה מצריכה בדרך כלל סכומי כסף נכבדים ומן הצד השני היא מניבה למבצעה סכומי כסף עצומים שעל מנת "להכשירם" משקיעים העבריינים מאמצים רבים בדרכים שונות.

כפי שצוין, חוק איסור הלבנת הון סימן כיעד מרכזי במאבק בתופעת הלבנת הון את הפגיעה במקורות המימון של העבריינים. אחד העקרונות עליהם מבוסס על כן החוק הוא חילוץ רווחי הפעילות העבריינית מבין ציפורניו של העברייני, וזאת באמצעות חילוט רכוש הקשור בצורה זו או אחרת לעבירה, כמפורט בחוק".

6. מובן כי בשלב טרם הרשעה, ובוודאי בשלב טרם הגשת כתב אישום, עומדת לחשוד חזקת החפות, ולפיכך נקבעו איזונים עם הפגיעה בזכות הקניין של החשוד. כאשר ניתן למצוא חלופות לתפיסה יש לאפשר חלופות אלו. עם זאת לא ניתן להחזיר רכוש אשר השבתו תמנע בסופו של יום, אם אכן יורשע החשוד, את חילוטו באופן אפקטיבי ובכך תסוכל מטרתו של חוק איסור הלבנת הון.

מן הכלל אל הפרט

7. מחומרי החקירה שהוצגו לי עולה חשד סביר לכך שהמבקש היה יד ימינו של אחיו, אדם בן מיכאל, שעמד בראש ארגון ההימורים הבלתי חוקיים.

8. בעניינו של אדם בן מיכאל קבעתי (צ"מ (שלום י-ם) 7132-04-17 **מדינת ישראל נ' בן מיכאל** (9.4.2017)) כי מחומרי החקירה עולה חשד סביר ממשי לכך שהוא היה בראש מערך הימורים בלתי חוקיים בהיקפים של עשרות מיליוני שקלים, תוך שימוש באתרי אינטרנט המפעילים הימורים אשר אסורים על ישראלים ומוגבלים עבורם. הוא הפעיל לכאורה תחתיו סוכנים רבים והרוויח אחוזים גבוהים מתוך הפסדים של מהמרים, הן אלו שהיו בקשר ישיר איתו, והן אלו שהימרו באמצעות סוכניו. כמו כן עולה לכאורה כי אחיו של המבקש פעל לגייס סוכנים נוספים ופנה להציע את "מרכולתו" באופן יזום לזכייני פיס אחרים ולקיוסקים נוספים על מנת שימכרו עבורו את ההימורים באינטרנט. הוא אף הפנה לכאורה בעלי חוב למלווים לצורך מתן הלוואות על מנת שיוכלו לשלם את חובם.

9. מחומרי החקירה עולה שמדובר לכאורה בהתנהלות יומיומית שחלק משמעותי ממנה התנהל דרך קיוסק ברחוב יחזקאל, וכי הפעילות הבלתי חוקית התבצעה למעלה מחמש שנים ואף יותר. בקיוסק היו פעילים גם בני משפחתו של המשיב, ובהם המבקש.

10. אמנם מחומרי החקירה לא עולה בבירור מה היה חלקו של המבקש ברווחי הארגון, בעוד שברור כי אחי שעמד בראש הארגון הוא זה שקיבל לידי את מרבית הרווחים. עם זאת, בניגוד לניסיונותיו של המבקש בהודעותיו להמעיט בחלקו ובקשריו עם אחיו, עולה מחומרי החקירה חשד סביר לכך שהמבקש היה מעורב באופן יומיומי וממשי בעסקי הארגון, פעל מול מהמרים לביצוע הימורים בלתי חוקיים, והיה בין הגורמים המרכזיים בקיוסק שהפעילה המשפחה ואשר היווה מקום ההתנקזות המרכזי של כספי ההימורים הבלתי חוקיים לכאורה. לפיכך למצער לשלב זה ניתן לראות במבקש שותף של אחיו, אדם בן מיכאל, בעבירות המיוחסות לו.

11. בנסיבות אלו יש מקום להורות על חילוט זמני של הרכוש שנתפס ואשר אינו מגיע, אף לא בקירוב, לשווי הרכוש הקשור בעבירות. באשר לכספים שנתפסו מידי המבקש וכן הערת האזהרה שנרשמה על נכס השייך למבקש אין חלופת תפיסה כך שבעניין רכוש זה תיוותר התפיסה על כנה.

12. בנוגע לחשבון בנק מספר 5423378 בבנק דיסקונט סניף 159 על שם המבקש, יועברו הכספים המצויים בחשבון העו"ש, הפיקדונות והחסכונות, ככל שאלו קיימים, לקרן החילוט (הלבנת הון) של האפוטרופוס הכללי, מספר חשבון 61002/22 בסניף 994 של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן "**קרן החילוט**") על מנת לשמור על ערכם של כספים אלו. לאחר העברת הכספים ישוחרר החשבון להמשך פעילות סדירה של המבקש.

13. בנוסף לאמור נתפס רכב מיצובישי אוטולאנדר מ"ר 7852139 השייך למבקש ושווי מוערך בכ-150 אלף ₪. בעניין זה יש לנהוג כמקובל בפסיקה ולהורות על שחרורו של הרכב בתנאים ותחת הפקדה של 30% שתכסה את ירידת הערך הצפויה במהלך ניהול המשפט.

14. לאור האמור ישוחרר הרכב בתנאים הבאים:

א. תירשם הערת אזהרה במשרד הרישוי לטובת המדינה.

ב. המבקש ימציא פוליסת ביטוח מקיף על הרכב לטובת המדינה.

ג. ייאסר על המבקש או מי מטעמו לעשות כל דיספוזיציה ברכב.

ד. המבקש יפקיד סך של 45,000 ₪ לחשבון קרן החילוט של האפוטרופוס הכללי.

15. ב"כ המבקש טען כי יש לזקוף לצורך ההפקדה הנדרשת לשחרור הרכבים כספים שהופקדו במסגרת תנאי השחרור של המבקש. המשיבה מתנגדת לכך.

16. פסיקת בית המשפט העליון ראתה בשימוש דואלי בדומה למבוקש חריג שיש להפעילו במקרים נדירים:

"שימוש דואלי בנכסים לגביהם ניתן צו חילוט זמני כערובה להבטחת התייצבות אכן אפשרי בנסיבות מסוימות, אך יחד עם זאת הוא מהווה חריג לכלל, השמור לנסיבות נדירות בלבד, כאשר נוכח השוני בין תכליתם של הערבות ושל החילוט, ראוי שאלו יתבססו על נכסים נפרדים (ראו בש"פ 3120/06 **מדינת ישראל נ' בניאורשווילי**, פסקה 9 להחלטה (27.4.2006)). זאת, בין היתר, כיוון שבמצב בו הערבות נסמכת על נכס שממילא חילוטו מבוקש בסוף ההליך, הרי שבנסיבות מסוימות עלול הנאשם שלא להירתע כמעט מאפשרות חילוט הערבות. לעניין אפשרות השימוש הדואלי יש לשקול את חומרת העבירות הנטענות ואת סכומי הכסף הנוגעים להן, ומנגד את יכולתו הכלכלית של הנאשם, בשים לב לפירות שצמחו לו מהעבירות ולהשפעה של תפיסת נכסי הנאשם במסגרת בקשת החילוט. כל זאת בעת

שדרישה מנאשם להפקיד ערובות נוספות - מעבר לנכסים שחילוטם מבוקש - הינה מקובלת וסבירה (ראו: בש"פ 7629/02 **אוהב ציון נ' מדינת ישראל**, פסקה 6 להחלטה (6.9.2002))" (בש"פ 8577/13 **מדינת ישראל נ' ברגר** (26.12.2013)).

17. אכן בעניינם של חשודים אחרים בפרשה זו, במסגרת ערר על החלטתי להחזרת רכבים תפוסים תחת הפקדה, נקבע על ידי בית המשפט המחוזי כי ניתן לשחרר את הרכבים התפוסים על יסוד הערבויות שהופקדו לצורך שחרור החשודים עצמם (ע"ח 6763-04-17 **גרסון נ' מדינת ישראל** (18.4.2017)).

18. עם זאת אני סבורה כי יש לאבחן בין הערר האמור, שם נידון עניינם של חשודים בעלי מעורבות פחותה בפרשה, לבין עניינו של המבקש, כמו גם עניינו של אחיו, אדם בן מיכאל, אשר הם החשודים המרכזיים בפרשה והמרוויחים העיקריים ממנה. נראה כי לא ניתן לומר בעניינו של המבקש כי חלות הנסיבות הנדירות עליהן דיבר בית המשפט העליון. כאמור, על פי החשד הסביר הקיים בשלב זה המבקש שימש יד ימינו ופעיל מרכזי ביותר בהפעלת ארגון ההימורים הבלתי חוקיים, תוך העלמת הכנסותיו והכנסות הארגון והלבנת הון בשווי של מיליוני שקלים.

19. המבקש ואחיו עמדו בראש רשת ההימורים הבלתי חוקיים. החשש להימלטות מהדין מצריך את הערבויות שנקבעו לצורך שחרורו של המבקש, ערבויות שיושבו לו בסוף ההליך. לעומת זאת את ההפקדה הנדרשת לשחרור כלי הרכב ולשמירת ערכו בשלב המשפט יש כוונה לחלט בסופו של ההליך. בנסיבות אלו דומה כי אין מקום לשימוש דואלי במקרה הנוכחי ולפיכך על המבקש יהיה להפקיד כספים נוספים על מנת לשחרר את כלי הרכב.

20. **המזכירות תשלח החלטה זו לב"כ הצדדים.**

21. **זכות ערר כחוק.**

ניתנה היום, כ"ח ניסן תשע"ז, 24 אפריל 2017, בהעדר הצדדים.